

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 12/2021-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Gabrielou Hančinovou, Mydlárska 19, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 493/2015 takto

r o z h o d o l :

Konanie o ústavnej sťažnosti **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 12/2021-12 z 27. januára 2021 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v časti namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 493/2015. Sťažovateľka navrhla prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznať jej primerané finančné zadosťučinenie 400 eur a náhradu trov konania.

2. Právna zástupkyňa sťažovateľky 5. mája 2021 doručila ústavnému súdu podanie označené ako „*Oznámenie o úmrtí navrhovateľky*“, v ktorom uviedla, že sťažovateľka 24. 4. 2021 zomrela, preto navrhuje ústavnému súdu konanie prerušiť do právoplatného skončenia dedičského konania. Úmrtie sťažovateľky preukázala priloženým úmrtným listom vystaveným 27. 4. 2021 Matričným úradom mesta Žilina.

II.

3. Podľa § 62 zákona o ústavnom súde ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy veci primerane Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

4. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

5. Podľa § 62 CSP ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 63 ods. 1 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť alebo v ňom môže pokračovať. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

7. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Prístup ústavného súdu k pokračovaniu v konaní po úmrtí sťažovateľa v priebehu konania je kazuistický. V danej veci nič nebráni právnym nástupcom uplatniť rovnaké práva ako zomrelý sťažovateľ a judikatúra podporuje zohľadnenie doby konania aj právneho predchodcu (I. ÚS 5/06, I. ÚS 177/06, IV. ÚS 135/2013). Ústavný súd v súvislosti so zmenou účastníkov konania na základe univerzálnej sukcesie vychádza zo svojej stabilizovanej judikatúry (napr. I. ÚS 197/05 alebo IV. ÚS 251/08), podľa ktorej sťažovateľa môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prietahov aj pre štádium konania, ktoré tejto zmene predchádzalo. V takýchto prípadoch v dôsledku zmeny účastníka konania nedochádza ku vzniku nového procesnoprávneho vzťahu (ako to je pri zámene účastníkov), ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu (m. m. I. ÚS 52/01).

9. V súdnej veci preto ústavný súd uplatnil svoj stabilný právny názor, podľa ktorého z charakteru konania o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy zameraného na ochranu základných práv a slobôd, ktorých povaha je výsostne osobnej povahy (aj keď súvisiace konanie pred všeobecným súdom je majetkovej povahy), vyplýva, že ich ochrana je zásadne neprevoditeľná na iné osoby. V prípade konania o ústavnej sťažnosti ide preto o také konanie, ktorého povaha po smrti sťažovateľa spravidla nedovoľuje, aby sa v ňom pokračovalo. Vzhľadom na to ústavný súd konanie o sťažnosti sťažovateľky z dôvodu jej úmrtia zastavil podľa § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 62 a § 161 ods. 2 CSP (m. m. I. ÚS 585/2016, III. ÚS 142/2016, III. ÚS 251/2015, I. ÚS 197/2015, z najnovšej judikatúry napr. IV. ÚS 92/2019, II. ÚS 182/2019).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2021

Robert Šorl
predseda senátu